

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

SELO

● Za boljše medsebojno obveščanje

Po razdelitvi KS Moste na dve oziroma na tri krajevne skupnosti je bila potrebna cela vrsta organizacijskih in kadrovskih sprememb tako da smo po volitvah v KS Selo začeli z delom domala brez izkušenj in tradicije. Precej časa je preteklo, da so se izoblikovali vsi organi, sveti, komisije in organizacije. Nato so bili sprejeti programi in nanovo je bil oblikovan srednjeročni načrt razvoja KS Selo do leta 1985. Tako je razvojni proces novoustanovljene krajevne skupnosti Selo trajal skoraj leto dni.

Na vseh sejah naše temeljne delegacije smo si zadajali konkretne naloge pa tudi premišljali, kako naj bi delegacija delovala v sistemu samoupravnih organiziranosti krajevne skupnosti.

Gradivo, ki prihaja z občinske in mestne skupščine, ni podlaga za ustvarjalno delo brez dobrega poznavanja naših krajevnih potreb. Predvsem pa se postavljajo vprašanja medsebojnega obveščanja oziroma komuniciranja.

Delegacija za skupščine sisov, sveti, komisije in organizacije sprejemajo razne predloge, stališča in sklepe, o katerih naša temeljna organizacija ni obveščena. Obveščanje prek naše skupnosti nas ne more zadovoljevati. Nujna bi bila občasna ciklostirana obvestila, v katerih bi drug drugega na kratko obveščali o svojih načrtih, predlogih, stališčih in sklepih.

Aleksandar Stepanov, predsednik temeljne delegacije v KS Selo za zbor KS naše občinske skupščine, rojen leta 1935, revirni gozdar, stanujoč v Ulici bratov Rozmanov št. 4

Morda bi organizirali skupna obvestila v KS Moste in Nove Fužine, saj imamo kar dosti podobnih in več skupnih problemov. Boljše obveščanje (ne papirna vojna) pa bi pomenilo tudi korak naprej k povezovanju z volivci, saj nekaj sto občanov zastopa volivce in sodeluje v mnogih organih in organizacijah. In če bi se hišni sveti kar najbolje zaživel ter obravnavali širšo družbeno problematiko in potrebe oziroma želje krajanov, bi bili organi KS, prek njih pa tudi člani naše delegacije boljše povezani z volivci.

Prav povezava z volivci in konkretni srednjeročni načrti pa dajejo osnovo za delo naše temeljne delegacije za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine Ljubljana-Moste-Polje.

ALEKSANDAR STEPANOV

ZADVOR

● Prelomni seji

V februarju sta bili v naši KS dve pomembni seji, ki ju lahko poimenujemo kar prelomni.

Prva je bila 2. februarja seja predsedstva krajevne organizacije zveze rezervnih vojaških starešin (ZRVŠ). Zanj so bila razposlana ne navadno obširna vabila s pojasnilom, da prejšnji sklic ni uspel in naj se člani predsedstva zavedajo svojih dolžnosti ter se odzovejo vabilu, da bi skupaj reševali probleme, ki so pred to krajevno organizacijo. In zalego je! Predsedstvo se je zbralo v polnem številu, v pomoč pa sta priskočila še člana občinske zveze Janko Sosič in Volko Sluga.

Na seji je sprva prevladovala tendenca po odstopih vodilnih, razpravljali pa so kmalu ugotovili, da za to ni razlogov.

Sprejeti pa so bili nekateri predlogi o spremembi dela v organizaciji in stekle so vse priprave za letno konferenco s predlogom letošnjega delovnega programa vred. Led je bil torej prebit in lahko pričakujemo bolj zavzeto delavnost predsedstva. Sklenili so tudi, da bodo organizirali družabni večer za člane in zaslužnim pripravili priznanja.

Druga taka — razširjena — seja je bila 7. februarja, ko so se

zbrali novi člani predsedstva društva upokojencev Zadvor skupaj s poverjeniki. Sejo je vodil novi predsednik Rudi Strnad in se nanjo tudi temeljito pripravil. Novemu predsedniku je bil predložen tudi letošnji finančni program, program izletniške dejavnosti in naloge za izvedbo ankete. Upokojenci so med seboj dokaj pridni, saj so doslej že pobrali članarino za letošnje leto, odvedli dajatve in se pripravljajo na nove naloge, ki so si jih zadali. Veliko je bilo govora o klubskem življenju upokojencev v okolju, kjer žive. Za klubsko življenje je namreč dovolj možnosti doma, le bolj se bo treba povezati z drugimi družbenimi dejavniki v KS, kajti na voljo imamo zadržni dom, disko klub (pravilno: mladinski klub), brunarico in odlične naravne možnosti v okolici. Vse to pa bi bilo potrebno bolj smotrno izkoristiti, da bi bolj služilo svojemu namenu.

Na obeh sejah je torej prevladalo mnenje, da je v KS premalo povezave in zato tudi ne pride dovolj do izraza skupna akcija.

O teh stvareh sva se pogovarjala tudi s sekretarjem OO ZKS Zadvor Egidijem Širčjem. Oba sva se strinjala s tem, da moramo domače možnosti čim bolj izkoristiti. Najprej pa bi se morali dogovoriti o tem, kaj storiti, da bo domača povezanost čim tesnejša. Škodljivo je namreč, da vsako zagovarja le svoja stališča in brani svoje interese. Upoštevajmo staro načelo: V slogi je moč.

ALOJZ KASTELIC

ŠTEPANJA VAS

● Smučarsko tekmovanje SKI Gmajna

Mlačinci in mladinke naše OO ZSMS Gmajna smo tudi letos pripravili tradicionalno tekmovanje SKI Gmajna. Bilo je v nedeljo, 13. februarja, na naši smučarski progi na bližnjem Golovcu. Stezo smo s skupnimi močmi uredili že lani poleti, in je bila ob obliči snega res dobro pripravljena. Tekmovanje je potekalo v slalomu in veleslalomu. Tekmovalci so bili razdeljeni v štiri kategorije: pionirji oziroma pionirke, ženske, moški in veterani. Poleg številnih tekmovalec se je ob priliki zbralo tudi precej gledalcev, ki so smučarje na progi vsekolpi spodbujali.

Ne glede na rekreativni značaj tekmovanja smo dobili tudi zma-

govance, prvi trije v vsaki kategoriji pa so prejeli diplome in medalje. Med pionirji oziroma pionirkami je prvo mesto zasedel Tomaž Žugelj, drugega Matjaž Ferenc, tretjega Roman Vesel. Med ženskimi je prvo mesto pripadlo Niki Hočevar, drugo Emi Kometar in tretje Nataša Povše. Med veterani je bil prvi Andrej Pervinšek, drugi Milan Vesel in tretji Franci Oman. Med moškimi je bil v veleslalomu prvi Andrej Leben, drugi Tone Anžič in tretji Jani Ulčar, v slalomu pa je slavil Tomaž Snoj, drugo mesto je pripadlo Robiju Žagarju, tretje pa Tonetu Anžiču.

MOJCA RODE
ZA OO ZSMS GMAJNA

DOLSKO

Že nekaj let se v Senožetih v osnovni šoli vedno ob istem času zberejo krajanji, stari nad sedemdeset let. Tako je bilo tudi letos januarja na srečanju, ki ga je pripravil krajevni odbor Rdečega križa. Za uvod so nastopili učenci osnovne šole in s svojo igrico pripravili prijetnim Senožčanom nekaj prijetnih minut.

Srečanje se je nato nadaljevalo z dobrim domačim kosilom, pa seveda tudi z dobro kapljico. Nato se je, kajpada oglasila harmonika, pridružila se ji je domača pesem, pa še pete so začele udarjati ob tla. Mar kdo misli, da se tisti nad sedemdesetimi leti

ne znajo več zabavati? Senožčani so pokazali pravi nasprotno, večina jih je kajpak še kar pri zdravju, pa tudi tako srečanje se prileže, da se človek lahko malo bolj sprosti. In kadar je zabava, potem leta niso važna, dobra volja velja.

In dobre volje sedemdesetletnikom v Senožetih ne manjka — ne takrat, ko je treba kar postoriti, pa tudi ne tedaj, ko se je treba poveseliti.

Ob misli, da se kmalu spet srečajo, dobrega in trdnega zdravja, so si zaželeli na svidenje.

ODBOR KO RKS SENOŽETI

ZADOBROVA-SNEBERJE

V naši KS je zadnje čase kulturno življenje domala zamrlo — za proslave ob praznikih skrbijo osnovnošolci OŠ Leopolda Mačka-Boruta sami. Nekdaj pa je delovala gledališka skupina, še prej je pletlo življenje v pevskem domu v Sneberjah in potem v združenem domu.

Da bi to delovanje zopet zaživel in da bi bil morda kmalu ustanovljen KUD, je iniciativni odbor v sestavi: Marija Benčina, Stana Dimnik in Mojca Dolinar konec januarja sklical pripravljalni sestanek vseh zainteresiranih. Udeležilo se ga je kar zadovoljivo število povabljenih in v pogovoru so s svojimi predlogi marsikaj prispevali k temu, da bi se lahko razvile različne zvrsti kulturne dejavnosti, kot npr. plesi, folklor, igre in drugo. Pri tem naj bi sodelovala komisija za kulturo v naši KS, pa tudi občinska zveza kulturnih organizacij. Udeleženci sestanka so se predvsem lotili problema dvorane v združenem domu, ker je bila pred časom storjena napaka z opustitvijo dvorane v Sneberjah. Dvorana v združenem domu sicer služi telesnokulturni dejavnosti, a bi se je dalo uporabljati — z majhno preureditvijo — tudi za kulturne namene. Predstavniki Partizana je poudaril, da bi se pri kulturnem delu dalo sodelovati tudi s točko iz telse kulture in obratno. Ob koncu sestanka so navzoči sprejeli več stališč in sklepov. Naj omenimo najpomembnejše: navzoči soglašajo s pobudo, ki jo je dal iniciativni odbor; obstajajo vse možnosti, da ta odbor pripravi ustanovni

občni zbor KUD s pravili in drugimi dokumenti, potrebnimi za registracijo; če je le mogoče, naj se pripravi kratek program že za proslavo dneva žena.

Iniciativni odbor in vsi udeleženci sestanka prosijo za sodelovanje vse krajanje, ki so zainteresirani za kulturno dejavnost, še posebno tiste, ki so že nekdanje sodelovali pri kulturnih dejavnostih našega kraja.

Dne 7. februarja so se sestali člani naše KO ZRVS na svoji 5. letni konferenci. Udeležba ni bila zadovoljiva. Po otvoritvi konference, pozdravu predstavnikov DPO in OO ZRVS in po izvolitvi organov konference je izčrpano poročilo podal predsednik KO ZRVS Tone Novak. Dotaknil se je najprej mednarodnega položaja in naših gospodarskih težav ter nato obširneje spregovoril o vlogi, ki jo ima ZRVS v KS. Z vsemi starešinami, ki se v bodoče brez opravičene vzroka ne bodo udeležili obveznih predavanj, se bo predsedstvo ZK ZRVS posamično pogovorilo.

Po razpravi je konferenca izvolila štiri komisije, ki bodo delovale po akcijskem programu ZRVS: za kadrovsko-organizacijska vprašanja, za ZLO in DS, za informativno propagandno dejavnost in za strokovno izobraževanje.

IVAN KOS

MOSTE

● Anketa med krajanji, starejšimi od 70 let

Z razvojem človeške družbe in velikim napredkom medicinske znanosti je število starejših zelo naraslo. Porast je pri posameznih narodih različen, odvisen pa je od kulture, življenjskega standarda, zdravstvene prosvetljenosti itd. Hiter razvoj industrije, spremembe na vasi, vedno več zaposlenih žena, vse to zahteva, da prevzema družba skrb nad starejšim prebivalstvom, da na humanejši način rešuje to problematiko, še posebno, ker današnje družine ne živijo več skupaj in je zato vedno več starejših ljudi osamljenih v svojih stanovanjih.

Dejstvo, da danes vse več ljudi dosega daljšo življenjsko dobo kot včasih, je pripeljalo do številnih problemov na medicinskem, sociološkem in humanitarnem področju. Po predvidevanjih naj bi imelo človeštvo konec stoletja skoraj 600 milijonov starejših od 60 let, medtem ko jih je bilo leta 1950 le 200 milijonov. Zato je izredno pomembna opredelitev, da je humanizem, pravičnost in demokratizem vsakega družbeno gospodarskega sistema treba meriti tudi s stopnjo organizirane družbene skrbi za socialni in zdravstveni blagor starejših občanov.

Za neposredno izvajanje nalog na tem področju je v naši KS odgovorna komisija za socialno skrbstvo, zdravstvo in varstvo invalidov. Da bi čimbolj spoznala problematiko starejših občanov, se je odločila, da obišče in anketira vse krajanje, starejše od 70 let. Med 3710 krajanji naše KS jih je bilo lani starejših od 70 let 193 ali 5,2 %. starejših od 60 let pa 456 ali 12,2 %. Pri anketi, katere namen je bil poleg pogovora tudi spoznavanje socialnega, zdravstvenega in ekonomskega položaja starejših občanov, so poleg članov komisije sodelovali tudi člani organizacije ZB, člani društva upokojencev in patronažna služba ZD Moste. Anketa pa naj bi bila tudi pripomoček komisiji pri njenem delu in evidentiranje vseh pomoči potrebnih starejših krajanov.

In rezultati? Anketiranih je bilo 185 od 193 nad 70 let starih krajanov. Anketiranje je odklonila ena krajanjka, nedosegljivi so bili trije, bolni in neanketirani štirje, tako da je odgovorilo na anketo (v obliki pogovora in obiska) 184 krajanov. Od tega je bilo 120 žensk in 64 moških, torej skoraj enkrat večje število žensk. Tudi življenjska doba žensk je daljša, saj

v naši KS ni moških, starejših od 85 let, medtem ko je 6 žensk starejših od 90 let.

Pri ženskah upade število šele pri 80 letih, moških pa je več le v skupini do 75 let, potem pa število močno pade. Kaže se tudi vpliv vojne in izgub moške generacije.

Samskih je več žensk kot moških (23:2), kar je verjetno vpliv prejšnje družbe in težkih družbenih razmer. Veliko je tudi številu vdov (63), manj vdovcev (8), še manj razvezanih (3 ž, 2 m), poročenih parov z nad 70 let starosti je 27. Večje je tudi število moških, ki so poročeni in je žena mlajša od 70 let (25), kar omogoča večjo skrb za ostarele.

Kar 44 (24 %) anketiranih je brez otrok, kar pomeni nevarnost, da so (ali bodo) prepuščeni sami sebi in je to izziv za komisijo. Večina starejših pa ima povprečno po 2 otroke, kar že pomeni vpliv urbane sredine, kar Moste že nekaj desetletij vsekakor so. Tudi stiki z otroki so dobri in stalni, vsaj po zatrejanju anketiranih.

Večina starejših živi z zakoncem (45), z otroki, sorodniki, toda kar 51 jih živi samih. To dejstvo bo zahtevalo veliko angaziranje tako komisije KS kot pristojnih služb (ZD Moste, Center za socialno delo) pri stiku z osamelimi krajanji, še posebno, ker imajo tudi nizke dohodke (ženske predvsem družinske pokojnine, od 27 poročenih žena jih je kar 19 brez svojih dohodkov, v 14 primerih pa ima tudi mož nizko pokojnino do 10.000 din, kar komaj zadošča za skromno življenje dveh starejših oseb).

Večina starejših se hrani doma (24 parov, 68 žensk, 25 moških), le redki so vezani na družbeno prehrano (2

para, 7 žensk, 5 moških), preostali se hranijo pri sorodnikih. Pri tem se mora tretjina uživati dietno hrano — predvsem gre za slakorne bolnike. Zdravili je le 30 %, pa tudi to število je relativno, ker se pri starejših zdravstveno stanje hitro spreminja. Če potrebujejo pomoč, jim jo nudijo zakonci, sorodniki, otroci (sosedje le v 2 primerih!), strokovne službe; polovica starejših je brez pomoči, večina zato, »ker je ne potrebuje«, so pa primeri, da potrebujejo pomoč, pa nimajo sredstev (2 pari, 3 ženske), oziroma ker nimajo nikogar (2 ženski, 1 moški).

Stanovanjske razmere, ima večino rešene, a kvaliteta najemniških stanovanj nikakor ne ustreza; predvsem gre za vlažna, kletna itd. stanovanja, kar je napotek komisiji za reševanje teh problemov prek samoupravnih stanovanjske skupnosti.

Kulturne ustanove — kino, gledališče, knjižnice... obiskuje le 8 poročenih parov, 19 žensk in 13 moških, na izlete hodijo 4 pari, 19 žensk, 14 moških, v športu sodelujeta 2 moška, v družbenopolitičnih organizacijah pa le 1 ženska in 4 moški. Ti podatki so zelo zaskrbljujoči, še posebno ob otvoritvi KD Španski borci. Na tem področju bo potrebno narediti veliko več, še posebno s propagando, pa tudi z animiranjem prek različnih organizacij, predvsem prek društva upokojencev, Rdečega križa in SZDL.

Komisija za socialno skrbstvo sedaj podrobneje analizira anketo in pripravlja program dejavnosti za reševanje problemov starejših krajanov naše KS, o čemer bomo še poročali.

ANTON COLARIČ

ŠTEPANJSKO NASELJE

● OŠ KARLA DESTOVNIKA-KAJUHA ZA DAN ŠOLE

KULTURNI TEDEN

Učenci osnovne šole v Štepanjskem naselju, ki nosi ime po partizanskem pesniku, revolucionarju in narodnem heroju Karlu Destovniku-Kajuhu, bomo od 21. februarja do 26. februarja priredili kulturni teden. S tem se bomo oddolžili velikemu poetu revolucije ob njegovi 60-letnici rojstva in 39-letnici njegove smrti.

Dne 22. februarja 1934 — to je tudi vsakoletni dan šole — je padel na pragu Žlebnikove domačije blizu rodnega Šostanja komaj 21-letni kulturni vodja 14. divizije Karel Destovnik-Kajuh.

Na prireditvah, ki se bodo odvijale ves teden, bomo sodelovali in prikazali svoje delo v kulturnih dejavnostih mladi likovniki, člani pevskih zborov in recitatorji. Literati

bomo brali in recitali svoje prispevke, objavljene v našem literarnem glasilu Mostovi, ki smo ga poimenovali po Kajuhovi pesmi z enakim imenom.

H kulturnim prireditvam bodo prispevali svoj delež tudi nekdanji učenci naše šole, saj so bili v osnovnošolskih klopih nepogrešljivi na vseh šolskih in krajevnih prireditvah.

Krajanji, udeležite se prireditev našega kulturnega tedna z naslednjim programom:

21. februarja ob 17. uri bo v šoli na Nussdorferjevi ulici odprta razstava izdelkov učencev naše šole in slik o poti 14. divizije.

22. februarja ob 17. uri bo v šoli na Nussdorferjevi ulici nastopil kvartet godal.

23. februarja ob 17. uri bo v šoli na Nussdorferjevi ulici recital Kajuhovih in Prešernovih pesmi

24. februarja ob 17. uri bo v šoli na Vlahovičevi 42 revija pevskih zborov.

25. februarja ob 17. uri bo v šoli na Vlahovičevi 42 literarni večer.

Učenci osnovne šole

Karla Destovnika-Kajuha

NOVE FUŽINE

Mešalnik betona je šele dobro opravil svoje delo — bodoči najemnik pa se že pelje ogledat svoje stanovanje!

SLIKAL DUŠAN JEŽ